

УДК 631.466 (477.64)

ВОДОРОСТІ СОЛОНЧАКІВ УЗБЕРЕЖЖЯ ОЗЕРА СОЛОНЕ (ЗАПОРІЗЬКА ОБЛАСТЬ)

А. Солоненко, С. Яровий, Т. Ярова

Мелітопольський державний педагогічний університет
імені Богдана Хмельницького
вул. Леніна, 20, Мелітополь, Запорізька обл. 72312, Україна
e-mail: anatol8@ukr.net

Наведено дані про видовий склад водоростей солончаків узбережжя озера Солоне. Виявлено 43 види водоростей із трьох відділів: *Cyanophyta*, *Chlorophyta*, *Bacillariophyta*. Переважаючими у досліджених солончаках є представники відділу *Cyanophyta*, які становлять 53,6% загальної кількості виявлених нами водоростей. Встановлено, що серед знайдених видів водоростей є види, які трапляються переважно на солончаках і інколи в незасолених ґрунтах (46,5% загальної кількості знайдених видів водоростей), види з більш широкою екологічною амплітудою (34,8%) і заносні види, які тяжіють тільки до незасолених ґрунтів (18,7%). Визначена систематична структура водоростей солончаків узбережжя озера Солоне, родини і роди, які переважають в альгофлорі досліджених солончаків.

Ключові слова: водорості, солончак, озеро Солоне, галофільна рослинність, незасолені ґрунти.

Озеро Солоне – озеро лагунного походження, яке лежить на узбережжі Бердянської затоки Азовського моря, поблизу міста Приморська у Запорізькій обл. Довжина озера сягає 2 км, ширина 0,5 км. Озеро мілководне, максимальна глибина 1 м. Береги озера низькі, піщані, глинисті. Живиться за рахунок фільтрації морської води через пересип, який відокремлює його від Бердянської затоки. Влітку вода прогрівається до 30°C, взимку на озері утворюється нестійкий льодовий покрив. Дно вкрите шаром чорних пелюїдів. Узбережжя озера Солоне являє собою рівнинну територію з незначними змінами нанорельєфу [4]. Характерною особливістю цієї території є наявність мокрих солончаків із розрідженою галофільною рослинністю: *Salicornia europaea* L. *Suaeda altissima* (L.) Pall., *Salsola soda* L. *Halocnemum strobilaceum* (Pall.) Vieb., *Limonium vulgare* P.Mill [5].

У літературних джерелах наводяться дані про розповсюдження і видовий склад водоростей солончаків півдня України. Зокрема, це стосується видового складу водоростей приморських солончаків узбережжя Молочного лиману [12], солончаків узбережжя озера Сиваш [13], солончаків Бердянської та Федотової кіс [14, 17], видового складу водоростей Азово-Сиваського національного природного парку [1]. Але інформація про видовий склад водоростей солончаків узбережжя озера Солоне в літературі відсутня. Метою цих досліджень було отримання первинних даних про видовий склад водоростей солончаків узбережжя озера Солоного.

Відбір об'єднаних ґрунтових проб проводився у червні 2008 р. за загальноприйнятою в ґрунтовій альгології методикою з дотриманням правил стерильності [3]. Проби обробляли культуральними методами з використанням агарових поживних середовищ. Кожну пробу вивчали у трьох типах культур: **ґрунтових** культурах зі скельцями обростання, **агарових**

культурах на поживних середовищах Болда з нормальною та потроєною кількістю азоту (1N BVM та 3 NBVM відповідно) і **грунтово-водних** культурах [3, 18]. Для визначення деяких видів зелених водоростей застосовували альгологічно чисті культури [3, 8].

Вивчення водоростей проводили за допомогою мікроскопів: стереоскопічного „МБС-1” і світлового „Біолам Р-14”, з використанням об’єктивів: 8[×], 20[×], 40[×] та 90[×]. Культури вирощували на освітлювальній установці з використанням люмінесцентних ламп ЛБ-40 на кафедрі ботаніки Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького.

Ідентифікацію водоростей проводили за вітчизняними та зарубіжними визначниками із серій „Визначник прісноводних водоростей Української РСР” [7, 16], „Определитель пресноводных водорослей СССР” [4, 11], “Süßwasserflora von Mitteleuropa” [19, 20, 22], “Das Phytoplankton des Süßwassers” [23], “Syllabus der Boden-, Luft- und Flechtenalgen” [21].

Назви та обсяг відділів, класів, порядків, родин, родів і видів наводили у відповідності до системи, прийнятої в монографії „Водорості ґрунтів України (історія та методи дослідження, система, конспект флори)” [8].

Аналіз екологічної специфіки знайдених видів водоростей проведений за монографією «Водорості ґрунтів України» [8] та вищеназваними визначниками. На доповнення до цього були використані літературні джерела, датовані після виходу монографії, в яких надається інформація про видовий склад водоростей у засоленних ґрунтах України [1, 10, 12, 13, 15, 17].

У результаті дослідження в солончаках даної території виявлено 43 види водоростей із трьох відділів: *Cyanophyta* – 23 виду (53,6%), *Chlorophyta* – 10 (23,2%), *Bacillariophyta* – 10 (23,2%).

Найбільш різноманітно в досліджених солончаках були представлені синьозелені водорості [23]. Вони були знайдені в усіх досліджених ґрунтових зразках. У систематичному сенсі ці водорості належали до 3 порядків, 7 родин і 12 родів. Переважали такі родини: *Nostocaceae*, *Phormidiaceae*, *Pseudanabaenaceae*. Серед родів найбільшим видовим багатством водоростей відзначалися: *Leptolyngbya*, *Phormidium*, *Nostoc*.

Зелені водорості були менш представлені у досліджених зразках (87% від загальної кількості оброблених зразків), усього було знайдено 10 видів водоростей із цього відділу. Виявлені види зелених водоростей належать до 7 порядків, 10 родин і 10 родів. Усі роди даного відділу представлені по одному виду.

Діатомеї мали таку ж кількість видів, як і зелені водорості [10] і були виявлені у 78% опрацьованих нами ґрунтових проб. Серед видового складу діатомових водоростей найвищу частоту трапляння мала *Hantzschia amphioxys* (Ehr.) Grun. in Cl. et Grun. Вона була представлена в усіх опрацьованих зразках.

Знайдені нами водорості належали до 22 родин і 28 родів. Середня кількість видів у родині становить 1,9. Основу альгофлори солончаків узбережжя озера Лиман становлять 3 родини: *Nostocaceae*, *Phormidiaceae*, *Bacillariaceae*, *Pseudanabaenaceae*. Найбільшою кількістю видів представлені роди *Leptolyngbya*: *Leptolyngbya amplivaginata*, *Leptolyngbya fragilis*, *Leptolyngbya tenuis*, *Leptolyngbya perelegans*; *Phormidium*: *Phormidium okenii*, *Phormidium mucicola*, *Phormidium tenue*, *Phormidium paulsenianum* f. *takyricum*; *Nostoc*: *Nostoc linckia*, *Nostoc entophyllum*, *Nostoc punctiforme*; *Nitzschia*: *Nitzschia palea*, *Nitzschia nana*, *Nitzschia sigmoidea*. Більше половини родів (19) були представлені лише одним видом (табл. 1).

Видовий склад водоростей солончаків узбережжя озера Солоне

Відділ	<i>Cyanophyta</i> Schussing
Клас	<i>Cyanophyceae</i> Sachs
Порядок	<i>Chroococcales</i> Wettstein
Родина	<i>Chroococcaceae</i> Nägeli
Рід	<i>Gloeocapsopsis</i> Geitler ex Komárek
Вид	<i>Gloeocapsopsis crepidinum</i> (Thuret) Geitler ex Komárek
Порядок	<i>Oscillatoriales</i> Elenkin
Родина	<i>Schizotrachaceae</i> Elenkin
Рід	<i>Schizothrix</i> Kützing ex Gomont
Вид	<i>Schizothrix arenaria</i> Gomont
Родина	<i>Pseudanabaenaceae</i> Anagnostidis & Komárek
Рід	<i>Leptolyngbya</i> Anagnostidis et Komárek
Вид	<i>Leptolyngbya amplivaginata</i> (Van Goor) Anagnostidis et Komárek
Вид	<i>Leptolyngbya fragilis</i> (Gomont) Anagnostidis et Komárek
Вид	<i>Leptolyngbya tenuis</i> (Gomont) Anagnostidis et Komárek
Вид	<i>Leptolyngbya perelegans</i> (Lemmermann) Anagnostidis et Komárek
Родина	<i>Phormidiaceae</i> Anagnostidis et Komárek
Рід	<i>Phormidium</i> Kützing ex Gomont
Вид	<i>Phormidium okenii</i> (Agardh ex Gomont) Anagnostidis et Komárek
Вид	<i>Phormidium mucicola</i> Huber – Pestalozzi et Naumann
Вид	<i>Phormidium tenue</i> (Agardh ex Gomont) Anagnostidis et Komárek
Вид	<i>Phormidium paulsenianum</i> Boye-Petersen <i>f. takyricum</i> Novičkova
Рід	<i>Microcoleus</i> Desmazières ex Gomont 1892
Вид	<i>Microcoleus chthonoplastes</i> Thuret ex Gomont
Родина	<i>Oscillatoriaceae</i> [S.F. Gray] Harvey ex Kirchner
Рід	<i>Oscillatoria</i> Vaucher ex Gomont
Вид	<i>Oscillatoria salina</i> Biswas
Рід	<i>Lyngbya</i> C. Agardh ex Gomont
Вид	<i>Lyngbya aestuarii</i> Liebman ex Gomont
Вид	<i>Lyngbya semiplena</i> J. Agardh ex Gomont
Порядок	<i>Nostocales</i> Geitler
Родина	<i>Rivulariaceae</i> Kützing
Рід	<i>Calothrix</i> Agardh ex Bornet et Flahault
Вид	<i>Calothrix fusca</i> (Kützing) Bornet et Flahault
Родина	<i>Nostocaceae</i> Dumort.
Рід	<i>Anabaena</i> Bory ex Bornet et Flahault
Вид	<i>Anabaena solicola</i> Kondratyeva
Рід	<i>Trichormus</i> (Ralfs ex Bornet et Flahault) Komárek et Anagnostidis
Вид	<i>Trichormus variabilis</i> (Kützing ex Bornet et Flahault) Komárek et Anagnostidis
Вид	<i>Trichormus thermalis</i> (Vouk) Komárek et Anagnostidis
Рід	<i>Nodularia</i> Mertens ex Bornet et Flahault
Вид	<i>Nodularia spumigena</i> Mertens
Вид	<i>Nodularia harveyana</i> (Thwaites) Thuret
Рід	<i>Nostoc</i> Vaucher ex Bornet et Flahault
Вид	<i>Nostoc punctiforme</i> (Kütz.) Hariot.
Вид	<i>Nostoc linckia</i> (Roth.) Born. et Flah.
Вид	<i>Nostoc entophytum</i> Born. et Flah.

Відділ	<i>Chlorophyta</i> Pacher
Клас	<i>Chlorophyceae</i> Kütz. sensu Matt. et Stew.
Порядок	<i>Chlorococcales</i> Marchand
Родина	<i>Chlorococcaceae</i> Blackman et Tansley
Рід	<i>Tetracystis</i> Brown et Bold
Вид	<i>Tetracystis macrostigmata</i> Nakano
Порядок	<i>Protosiphonales</i> Ettl et Komaárek
Родина	<i>Chlorosarcinaceae</i> Groover et Bold
Рід	<i>Chlorosarcinopsis</i> Herndon
Вид	<i>Chlorosarcinopsis dissociate</i> Herndon
Порядок	<i>Scenedesmales</i> Kostikov
Родина	<i>Bracteacoccaceae</i> Kostikov
Рід	<i>Bracteacoccus</i> Tereg
Вид	<i>Bracteacoccus minor</i> (Chodat) Petrová
Родина	<i>Tetraedronaceae</i> Kalina
Рід	<i>Halochlorella</i> Dangeard
Вид	<i>Halochlorella rubescens</i> Dangeard
Родина	<i>Mychonastaceae</i> Kostikov
Рід	<i>Mychonastes</i> Simpson et Van Valkenburg
Вид	<i>Mychonastes homosphaera</i> (Skuja) Kalina et Punčochářová
Клас	<i>Trebouxiophyceae</i> Friedl
Порядок	<i>Trebouxiales</i> Friedl
Родина	<i>Desmococcaceae</i> Kostikov
Рід	<i>Diplosphaera</i> Bialosuknia
Вид	<i>Diplosphaera chodatii</i> Bialosuknia emend. Visher
Порядок	<i>Chlorellales</i> Bold et Wynne
Родина	<i>Chlorellaceae</i> Brunnthaler
Рід	<i>Chlorella</i> Beijerinck
Вид	<i>Chlorella minutissima</i> Fott et Nováková
Родина	<i>Stichococcaceae</i> Kostikov
Рід	<i>Stichococcus</i> Nägeli
Вид	<i>Stichococcus bacillaris</i> Nägeli
Клас	<i>Ulvophyceae</i> Mattox et Stewart
Порядок	<i>Codiolales</i> van den Hoek
Родина	<i>Ulotrichaceae</i> Kützing
Рід	<i>Pseudendoclonium</i> Wille
Вид	<i>Pseudendoclonium sp.</i> Wille
Клас	<i>Charophyceae</i> sensu Mattox et Stewart
Порядок	<i>Klebsormidiales</i> Stewart et Mattox
Родина	<i>Klebsormidiaceae</i> Stewart et Mattox
Рід	<i>Klebsormidium</i> Silva et al.
Вид	<i>Klebsormidium flaccidum</i> (Kützing) Silva et al.
Відділ	<i>Bacillariophyta</i> Schütt in Engler
Клас	<i>Bacillariophyceae</i> Haeckel
Порядок	<i>Naviculales</i> Bessey
Родина	<i>Naviculaceae</i> Kützing
Рід	<i>Navicula</i> Bory
Вид	<i>Navicula atomus</i> (Kützing) Grunow

Закінчення таблиці

Родина	<i>Stauroneidaceae</i> Mann
Рід	<i>Craticula</i> Grunow
Вид	<i>Chratikula halophila</i> (Grun. in V.H) Mann in Round
Порядок	<i>Cymbellales</i> Mann
Родина	<i>Gomphonemataceae</i> (Kützing) Grunow
Рід	<i>Gomphonema</i> (Agardh) Ehrenberg
Вид	<i>Gomphonema parvulum</i> Kützing
Порядок	<i>Thalassiophysales</i> Mann
Родина	<i>Catenulaceae</i> Mereschkowsky
Рід	<i>Amphora</i> Ehrenberg
Вид	<i>Amphora veneta</i> Kützing
Вид	<i>Amphora coffeaformis</i> (Agardh) Kützing
Порядок	<i>Bacillariales</i> Hendey
Родина	<i>Bacillariaceae</i> Ehrenberg
Рід	<i>Hantzschia</i> Grunow
Вид	<i>Hantzschia vivax</i> (Ehr.) Grun. in Cl. et Grun.
Вид	<i>Hantzschia amphioxys</i> (Ehr.) Grun. in Cl. et Grun.
Рід	<i>Nitzschia</i> Hassal
Вид	<i>Nitzschia palea</i> (Kützing) W.Smith
Вид	<i>Nitzschia nana</i> Grunow
Вид	<i>Nitzschia sigmoidea</i> (Nitzsch) W.Smith.

Найвищу частоту трапляння при концентрації солей у ґрунті 144–165 г/л і рН – 7,8 мали синьозелені водорості: *Leptolyngbya tenuis*, *Leptolyngbya fragilis*, *Phormidium paulsenianum f. takyricum*, *Microcoleus chthonoplastes*, *Oscillatoria salina*, *Lyngbya aestuarii*, *Anabaena solicola*, *Trichormus variabilis*, *Nodularia harveyana*; зелені: *Chlorella minutissima*, *Pseudendoclonium sp.* і діатомові: *Hantzschia amphioxys*, *Amphora coffeaformis*. Ці водорості були виявлені майже у 90% досліджених ґрунтових зразків.

Види *Leptolyngbya amplivaginata*, *Phormidium tenue*, *Lyngbya semiplena*, *Trichormus thermalis*, *Nodularia spumigena*, *Nostoc entophytum*, *Diplosphaera chodatii*, *Stichococcus bacillaris*, *Nitzschia nana*, *Nitzschia sigmoidea* мали також достатньо високу частоту трапляння (68% у досліджених ґрунтових зразках).

Аналіз проведених досліджень на солончаках узбережжя озера Солоне свідчить про те, що серед знайдених видів водоростей є види, які трапляються переважно на солончаках та інколи в незасолених ґрунтах, види з більш широкою екологічною амплітудою (основним місцезнаходженням для яких є незасолені ґрунти, але нерідко виявляються і на солончаках) і заносні види, які тяжіють тільки до незасолених ґрунтів.

До першої групи належать: *Gloeocapsopsis crepidinum*, *Leptolyngbya fragilis*, *Leptolyngbya tenuis*, *Phormidium paulsenianum f. takyricum*, *Microcoleus chthonoplastes*, *Oscillatoria salina*, *Lyngbya aestuarii*, *Lyngbya semiplena*, *Anabaena solicola*, *Nodularia spumigena*, *Nodularia harveyana*, *Nostoc entophytum*, *Pseudendoclonium sp.*, *Chratikula halophila*, *Amphora veneta*, *Amphora coffeaformis*, *Hantzschia vivax*, *Nitzschia palea*, *Nitzschia nana*, *Nitzschia sigmoidea*.

До другої групи належать: *Leptolyngbya amplivaginata*, *Leptolyngbya perelegans*, *Phormidium tenue*, *Trichormus variabilis*, *Trichormus thermalis*, *Nostoc punctiforme*, *Nostoc linckia*, *Chlorosarcinopsis dissociate*, *Bracteacoccus minor*, *Mychonastes homosphaera*, *Dip-*

losphaera chodatii, *Chlorella minutissima*, *Stichococcus bacillaris*, *Gomphonema parvulum*, *Hantzschia amphioxys*.

До третьої групи належать: *Schizothrix arenaria*, *Phormidium okenii*, *Phormidium mucicola*, *Calothrix fusca*, *Tetracystis macrostigmata*, *Halochlorella rubescens*, *Klebsormidium flaccidum*, *Navicula atomus*.

Таким чином, у солончаках узбережжя озера Лиман виявлено 43 види водоростей із трьох відділів: *Cyanophyta* – 23 види, *Chlorophyta* – 10, *Bacillariophyta* – 10. Найбільш різноманітно були представлені синьозелені водорості. Зелені та діатомові мали однаково кількість видів.

Більшу частину видового складу знайдених видів водоростей становлять види, які трапляються переважно на солончаках та інколи в незасолених ґрунтах (20 видів), а також види з більш широкою екологічною амплітудою (15 видів).

Отримані дані поповнили відомості про видовий склад водоростей засолених ґрунтів України.

Основним чинником, який впливає на видове багатство водоростей у солончаках, є підвищена концентрація солей у ґрунті (144–165 г/л).

1. *Виноградова О. Н., Дариенко Т. М.* Водоросли Азово-Сивашского национального природного парка (Украина) // Альгология. 2008. Т. 18. № 2. С. 183–197.
2. Географічна енциклопедія України: В 3 т. К.: Укр. енциклопедія, 1989. 1993. Т. 3: П-Я. 1993. 480 с.
3. *Голлербах М. М., Штина Э. А.* Почвенные водоросли. Л.: Наука, 1969. 228 с.
4. *Голлербах М. М., Коссинская Е. К., Полянский В. И.* Синезеленые водоросли. В кн.: Определитель пресноводных водорослей СССР. Вып. 2. М.: Сов. наука, 1953. 652 с.
5. *Добрчаев Д. Н., Котов М. И., Прокудин Ю. Н.* и др. Определитель высших растений Украины. К.: Наук. думка, 1987. 548 с.
6. *Кондратьева Н. В.* Синьозелені водорості – *Cyanophyta*. Ч.2. Клас Гормогонієві – *Normogoniophyceae*. В кн.: Визначник прісноводних водоростей Української РСР. Вип. 1. К.: Наук. думка, 1968. 523 с.
7. *Кондратьева Н. В., Коваленко О. В., Приходькова Л. П.* Синьозелені водорості – *Cyanophyta*. Загальна характеристика синьозелених водоростей – *Cyanophyta*. Клас Хроококові – *Chroococcophyta*. Клас Хамесифонові – *Chamaesiphonophyceae*. В кн.: Визначник прісноводних водоростей Української РСР. Вип. 1. К.: Наук. думка, 1984. 388 с.
8. *Костіков І. Ю., Романенко П. О., Демченко Е. М.* та ін. Водорості ґрунтів України (історія та методи дослідження, система, конспект флори). К.: Фітосоціоцентр, 2001. 300 с.
9. *Ланько А. И.* Степная зона Украинской ССР. Общая физико-географическая характеристика. Физико-географическое районирование Украинской ССР. К.: Изд-во Киев. ун-та, 1968. С. 354–371.
10. *Мальцева И. А.* Водоросли почв Приазовья (Запорожская обл., Украина) // Альгология. 2004. Т. 14. № 3. С. 246–253.
11. *Мошкова Н. А., Голлербах М. М.* Зеленые водоросли. Класс улотриковые. Порядок улотриковые. *Chlorophyta*: *Ulotrichophyceae*, *Ulotrichales*. Определитель пресноводных водорослей СРСР. Вып. 10. Л., 1986. 360 с.

12. Солоненко А. Н., Яровой С. А., Разнополов О. Н. Почвенные водоросли солончаков побережья Молочного лимана в районе алтагирского лесничества // Вісн. Запорізьк. ун-ту. 2004. Вип. 1. С. 206–212.
13. Солоненко А. Н., Яровой С. А., Разнополов О. Н., Подорожний С. Н. Водоросли солончаков побережья залива Сиваш // Вісн. Запорізьк. ун-ту. 2005. Вип. 1. С. 163–167.
14. Солоненко А. Н., Яровой С. А., Подорожний С. Н., Разнополов О. Н. Водоросли солончаков Степановской и Федотовой кос Северо-Западного побережья Азовского моря // Ґрунтознавство. Дніпропетровськ: ДДУ. 2006. Т. 7. № 3–4. С. 123–127.
15. Солоненко А. Н., Яровой С. А. Водоросли солончаков устьевой части реки Корсак и урочища Тубальский лиман // Бюлл. гос. Никитского бот. сада. 2008. Вып. 96. С. 26–29.
16. Топачевський О. В., Оксіюк О. П. Діатомові водорості – Bacillariophyta (Diatomeae) / Визначник прісноводних водоростей Української РСР. Вип. XI. К.: Вид-во АН УРСР, 1960. 412 с.
17. Яровой С. А., Яровая Т. А., Солоненко А. Н. К изучению водорослей солончаков Бердянской косы в районе озера Красное // Екологія та ноосферологія. 2008. Т. 19. № 1–2. С. 160–162.
18. Arce G., Bold H. C. Some Chlorophyceae from Cuban Soils // Amer. Journ. Bot. 1958. Vol. 45. P. 492–503.
19. Ettl H. Chlorophyta. I. Phytomonadina / Süßwasserflora von Mitteleuropa, Bd. 9. Jena: G.Frischer, 1983. 807 S.
20. Ettl H. Chlorophyta. II. Tetrasporales, Chlorococcales, Gloeodendrales / Süßwasserflora von Mitteleuropa, Bd.10. Jena: G.Frischer, 1988. 437 S.
21. Ettl H., Gartner G. Syllabus der Boden-, Luft- und Flechtenalgen. – Stuttgart; Jena; New York: Gustav Fischer Verlag, 1995. 721 S.
22. Komárek J., Anagnostidis K. Cyanoprocarvota. 2. Teil/2nd Part: Oscillatoriales / Süßwasserflora von Mitteleuropa. Bd.19/1. Jena; Stuttgart; Lübeck; Ulm: G.Fischer, 2005. 759 S.
23. Komárek J., Fott B. Chlorophyceae (Grünalgen). Ordnung: Chlorococcales. 7. Teil, 1. Hälfte / Das Phytoplankton des Süßwassers. Shtuttgart: E. Schweizerbart'sche Verl., 1983. 1043 S.

**SALT MARSH SEAWEEDS OF LAKE SOLONE COAST
(ZAPORIZHZHYA REGION)****A. Solonenko, S. Iaroyi, T. Iarova**

*Melitopol State Pedagogical University named after B. Khmelnytsky
20, Lenin St., Melitopol Zaporizhzhya region, 72312, Ukraine
e-mail: anatol8@ukr.net*

The article contains data about salt marsh seaweed species composition of lake Solone coast. There were found 43 seaweed species from three departments: Cyanophyta, Chlorophyta, Bacillariophyta. The representatives of Cyanophyta department have advantage among examined salt marsh. They make up 53,6% from the general amount of seaweed found. It was established that among found species there were species which predominate on salt marshes and sometimes non-salty soils (they make up 46,5% from the general amount of all seaweed species), species with wider ecological amplitude make up 34,8%, and alluvium species which predominate on non-salty soils make up 18,7%. Systematic structure of salt marsh seaweed of lake Solone coast is complex. There were determined families and genera which dominate among seaweed species composition of investigated salt marsh.

Key words: algae, salt marsh, lake Solone, not salted soils, seaweeds.

**ВОДОРΟΣЛИ СОЛОНЧАКОВ ПОБЕРЕЖЬЯ ОЗЕРА СОЛЕНОЕ
(ЗАПОРОЖСКАЯ ОБЛАСТЬ)****A. Солоненко, С. Яровой, Т. Яровая**

*Мелитопольский государственный педагогический университет
имени Богдана Хмельницкого
ул. Ленина, 20, Мелитополь Запорожская обл. 72312, Украина
e-mail: anatol8@ukr.net*

Приведены сведения о видовом составе водорослей солончаков побережья озера Соленое. Обнаружены 43 вида водорослей из трех отделов: *Cyanophyta*, *Chlorophyta*, *Bacillariophyta*. Преобладающими в исследуемых солончаках являются представители отдела *Cyanophyta*, составляющие 53,6% от общего количества выявленных видов водорослей. Видовой состав водорослей исследуемых солончаков представлен видами, встречающимися преимущественно на солончаках и иногда в незасоленных почвах (46,5% от общего количества найденных видов водорослей), видами с большей экологической амплитудой (34,8%) и заносными видами, которые тяготеют к незасоленным грунтам (18,7%). Составлена систематическая структура водорослей солончаков побережья озера Соленое. Выделены семейства и рода, занимающие преобладающее положение в видовом составе водорослей исследуемых солончаков.

Ключевые слова: водоросли, солончак, озеро Соленое, галофильная растительность, незасоленные грунты.

Стаття надійшла до редколегії 23.04.09

Прийнята до друку 10.02.10